

ข้อ ๖ เรือลำหนึ่งลำใด ซึ่งได้บรรทุก
เพียบ ไม่สามารถผ่าน ข้าม ดันคอนเข้าแม่น้ำ
เจ้าพระยาได้ เมื่อต้อง การ อนุญาต ให้นำ
เรือเบาขึ้น ฤๅ บันทุก ภาย นอก ที่ ทอด ส้มอ
คำบล เเกาะ ลีซัง ฤๅ ข้าง คีตา แล้ว

(ก) ผู้จัดการ ของเรือลำนั้น จะต้อง
เขียน หนังสือ บอก ถ่วง ให้นำ ให้เจ้า พนักงาน แพทย์
กระทรวง นคร บาด ทราบ กำหนด วัน หมาย ว่า
เรือจะมาถึงยัง ที่ ทอด ส้มอ ภาย นอก นั้น

(ข) ก็จะต้อง ให้ หนังสือ ปฏิญาณ ต่อ
เจ้า พนักงาน ศุภกากร ที่ ทอด ส้มอ ภาย นอก
แสดง ความว่า ไม่มีคน ตาย จาก ใช้ กาวีโรค
ฤๅ ไม่มี กาวีโรค ได้ เกิด ขึ้น ใน เรือ ตั้งแต่
จากเมืองท่า ที่ ออก เรือ มา นั้น

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงาน แพทย์ มีอำนาจ
ตาม พระราชบัญญัตินี้ จัดการ ตาม ที่ จะ เห็น
สมควร ใน บรรดา เรือ ฤๅ คน ทั้งหลาย อัน มี
โรคคิด มา นั้น เพื่อ บ้อง กัน ไม่ให้ โรค แพร่
หลาย ได้ ต่อ ไป

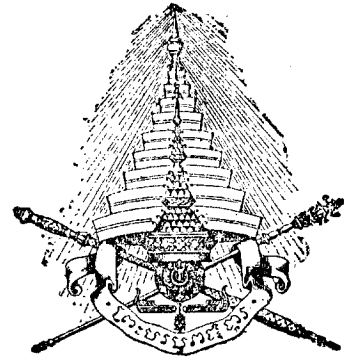
ข้อ ๘ ผู้หนึ่ง ผู้ใด ที่ กระทำ ความ ตมิด
ฤๅ ช่วย กระทำ ความ ตมิด อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด
ต่อ พระราชบัญญัตินี้ แต่ ทั้ง ผู้เป็น นาย เรือ
ฤๅ กัปตัน ฤๅ ผู้ใด ซึ่ง มีอำนาจ บังคับการ ของ
เรือใหญ่ ฤๅ เรือเล็ก ลำใด ๆ ที่ได้ มี ความ
ตมิด นั้น เกิด ขึ้น ก็ดี ฤๅ เป็น เรือ ที่ ได้ ใช้
อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด ใน การ อัน เป็น ความ ตมิด
นั้น ก็ดี ผู้ นั้น ๆ จะต้อง ต่าง คน มีโทษ ปรับ
เป็นเงิน ไม่เกิน สอง พัน บาท ฤๅโทษ จำขัง ไม่
เกิน กำหนด เวลา หก เดือน ฤๅ ต้อง รับโทษ
ทั้ง สอง สถาน นั้น

ข้อ ๙ บรรดาเงิน ค่าใช้ จ่าย อัน มีขึ้น
ที่รัฐบาล ได้ ออก ไป เท่า ใด ใน การ รักษา
เลี้ยงดู คน ที่ ได้ เข้า ขึ้น จาก เรือ ไป พัก อยู่ ที่

ด้าน บ้อง กันโรค ภัยอันตราย นั้น ผู้ที่เป็น เอเยนต์
ของเรือลำนั้น ต้องใช้เงิน คืน ให้แก่รัฐบาล
ทั้ง สิ้น

ข้อ ๑๐ พระราชบัญญัตินี้ ให้เสนาบดี
กระทรวง นคร บาด เป็น เจ้านำ ที่ จัดการ พร้อม
ด้วยความ ช่วย ชุดหนุน ของ กรม ทหาร เรือ ให้
เป็น อันใช้ ได้ ตลอด ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน
รัตนโกสินทร ศก ๑๙๑๗ เป็นวันที่ ๑๑๒๗๖ ใน
รัชกาล บัณฑิตนี้

ประกาศ แก่ การ เรือง จิต
ที่ สร้าง ถนน ราช ดำเนิน

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ
พระ ปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว ดำรัส เห็น เกล้า ๆ ทรง พระ
กรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้ ประกาศ แก่ บรรดา
ผู้เป็น เจ้า ของ ที่ ตามแนว ถนน ราช ดำเนิน ให้
ทราบ ทั่ว กัน ว่า ตาม ข้อ ความ ใน ประกาศ
จิต ที่ สร้าง ถนน ราช ดำเนิน เมื่อ วัน อังคาร
ที่ ๑๕ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๙๑๗ ได้
ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ กำหนด ให้ กรม
ศุขาภิบาล คัด ทาง ตั้งแต่ ถนน พระสุเมรุ ข้าม
คลอง บาง ลำภูไป ใน คำบล บ้าน พาน ถม ออก
คำบล บ่อม หัก กำดัง ดัษกร ข้าม คลอง ผดุง
กรุงเกษม นั้น จน ถนน เบญจมาศ สร้าง ถนน
ราช ดำเนิน นั้น บัด นี้ ได้ ทอด พระเนตร เห็น

แผนที่จะเจ้าพนักงานตรวจทางท่าขึ้นทอดเกล้า ฯ ถวายได้ความว่า ถ้าตัดถนนไปในตำบลบ้านพานถม จะไม่เป็นถนนที่ได้แนวตรงตลอดถนนเบญจมาศ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้สร้างถนนเทวียุทธศาสตร์ขึ้นใหม่ อีกสายหนึ่ง ซึ่งจะไต่ผ่านไปในตำบลบ้านพานถม ให้ตั้งตามกระแสพระราชดำริห์เดิม แต่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ย้ายตำบลกำหนดตัดที่สร้างถนนราชดำเนิน ตั้งแต่ถนนพลุมิบาลผ่านตำบลบ้านหล่อ ไปออกตำบลบ่อมหักกำลังตัยกรข้ามคลองผดุงกรุงเกษม มั่นจบถนนเบญจมาศ แทนกำหนดตำบลที่ตัดถนนในประกาศเดิม เพื่อให้ถนนราชดำเนินสายนี้ได้แนวตรงตลอดถนนเบญจมาศ

อนึ่ง ทรงพระราชดำริห์เห็นว่า ในท้องที่แนวถนนราชดำเนินที่จะตัดไปนี้ ไม่ได้ตั้งที่บ้านเรือนซึ่งมีหมู่มหาชนอยู่มั่งคั่งเป็นแต่ท้องที่สวนอันมีคนอยู่น้อยราย กับท้องที่ที่หลวงเสี้ยโดยมาก แลถนนสายนี้เป็นถนนตรงแนวหน้าพระที่นั่ง ซึ่งจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้สร้างขึ้นในส่วนดุสิตนั้น จึงสมควรจะสร้างถนนในตำบลนี้ให้ใหญ่กว้างปลูกต้นไม้ตามแนวถนนให้เป็นทางร่มรื่นแก่มหาชนซึ่งจะเดินทาง แต่ทั้งจะได้เป็นถนนอันงามสง่าของพระนครขึ้นอีกส่วนหนึ่งด้วย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เปลี่ยนแปลงขนาดจัดเขตที่ดินสร้างถนนราชดำเนินในประกาศลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๘ ซึ่งปรากฏอยู่ในความข้อ ๑ นั้น โดยขนาดดังนี้ “กำหนดเขตที่ดินกว้างเฉพาะถนนรถสายกลาง กับทั้งท่อน้ำด้วย ๖ วาที่ปลูกต้นไม้กับทางคนเดิน ๒ ข้าง ถนนสายกลางข้างละ ๕ วา ๒ คอก ถนนรถสาย

นอก ๒ ข้าง กับทั้งท่อน้ำด้วยข้างละ ๓ วา ๒ คอก ทางคนเดินสายนอกอีก ๒ ข้าง ๆ ละ ๑ วา ๒ คอก รวมเป็นที่เฉพาะถนน ๑ เส้น ๘ วา กับที่ดินแนวริมถนนอีก กว้างข้างละ ๑๖ วา ๒ คอก รวมทั้งสิ้นเป็นที่กว้าง ๓ เส้น ”

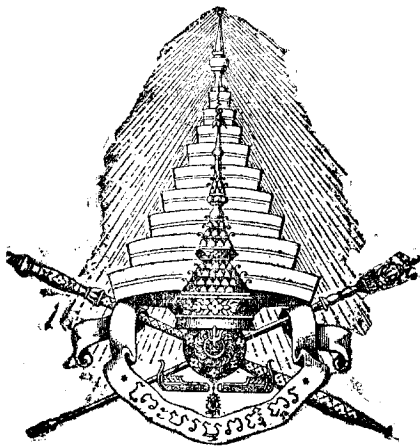
อนึ่ง ตามความในข้อ ๗ ประกาศจัดที่สร้างถนนราชดำเนิน ซึ่งกำหนดด้วยการคิดบัญชีเงินจำหน่ายสร้างถนนเมื่อถนนแล้วเสร็จ เฉลี่ยลงเป็นราคาที่ดินแนวริมถนน เพื่อให้ได้ให้เจ้าของที่ดินรับซื้อที่ดินคืนเท่าทุนสร้างถนนนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ว่ายังหาได้ซึ่งการที่ให้คิดบัญชีเงินทำถนน ซึ่งต้องที่หลวงนั้นไม่ เพราะถ้าจะคิดทุนสร้างถนนในที่หลวงไปเฉลี่ยถัวลงเป็นราคาที่ดินแนวริมถนนของผู้อื่นด้วยแล้ว เจ้าของที่ดินหลวงก็จะต้องซื้อที่ราคาแพงขึ้นไป เหตุฉนั้น จำนวนเงินที่จำหน่ายสร้างถนนไปในเฉพาะส่วนที่หลวงแต่เดิมนั้น ให้หักเสียอย่าเอาไปรวมคิดเฉลี่ยถัวเป็นราคาที่ดินแนวริมถนนของผู้อื่น แต่อย่าให้เอาที่วัดฤๅที่กัลปนาขึ้นวัดกับทั้งที่หลวงแต่เดิมซึ่งเป็นเขตที่ดินแนวริมถนนนั้น คิดเฉลี่ยตั้งราคาด้วย

กับ อนึ่ง ตามประกาศจัดที่สร้างถนนราชดำเนินลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๘ ในความข้อ ๑ ว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้กรมศุขาภิบาลเป็นเจ้าหน้าที่สร้างถนน กับความข้อ ๘ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พระยาเทเวศร์วงษ์วิวัฒน์เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการเป็นแม่กองการสร้างถนนนั้น บัดนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ย้ายพระยาเทเวศร์วงษ์วิวัฒน์เป็นแม่กองแต่กรมศุขาภิบาล เป็นเจ้าพนักงานนำที่สร้างถนนเทวียุทธศาสตร์แล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เจ้าหมื่นเสมอ

ใจราช เป็นเจ้าพนักงาน นำที่สร้าง ถนนราช
ดำเนินแทน ความ ใน ข้อ ๑. พระเจ้า น้องยาเธอ
กรมหมื่น นเรศวร วรฤทธิ เสนาบดี กระทรวง
นคร บาดเปน แม่ กอง การ สร้าง ถนนราชดำเนินแทน
ความ ใน ข้อ ๘

แต่ ข้อความ อื่น ๆ นอกจาก นี้ ให้คงเป็น
ไปตาม ประกาศ จัด ที่ สร้าง ถนน ราช ดำเนิน ลง
วันที่ ๑๕ สิงหาคม วันคน โกลีนาทร ศก ๑๑๘
นั้น จึง ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วัน อังคาร ที่ ๒๖ กันยายน วันคน
โกลีนาทร ศก ๑๑๘ เป็นวันที่ ๑๑๘๗๗ ใน รัชกาล
ปัจจุบันนี้

ประกาศ จัด ที่ สร้าง ถนน เทวียูรยาทร

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทร มหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ทรง พระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศ แก่ บรรดาผู้เป็น
เจ้าของ ที่ ตามแนว ถนน เทวียูรยาทร ซึ่ง จะ ทรง
พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ตัดสร้าง ขึ้น ใหม่
ให้ทราบทั่วกัน ว่า

ด้วย ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า การ สร้าง ถนน
ราชดำเนิน นั้น ได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ
ให้ย้าย ไปตัด ทาง ใน ตำบล บ้าน หล่อ เพื่อให้

ถนน ตรง ได้ แหว่ ตลอด ถนน เบญจมาศ ด้วย นั้น
แล้ว ท้อง ที่ ตำบล บ้าน พาน ถม ตรง ตลอดไป
จน คดอง ผดุงกรุงเกษม ส่วน ข้าง ทิศ พยุห ก็ จะ
คง เป็น ที่ เรือก ส่วน เบ็ดเดียว อยู่ ไม่ สมบูรณ์
ทัน เสมอ ท้อง ที่ ตำบล บ้าน หล่อ อัน ได้ ตัด ถนน
ราชดำเนิน นั้น จึง มี พระราชประสงค์ จะบำรุง
ท้อง ที่ ตำบล นี้ ให้ มีความ เจริญ ด้วย การ ค้า
ขาย สมบูรณ์ ด้วย โภคทรัพย์ ทัน เสมอ กัน
ตาม ที่ได้ มี กระแส พระราชดำริที่ ประกาศ
ไว้เมื่อ กำหนด การ สร้าง ถนน ราชดำเนิน กับ
ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า ท้อง ที่ ระหว่าง ถนน
บ้าน ตะนาว กับ ถนน ดิน สอ ที่ได้ สร้าง ใหม่ นั้น
เป็น ตำบล ที่ ยังมี สิ่ง ใดโครก มาก อยู่ใน กลาง
พระนคร สมควร ต้อง จัด ท้อง ที่ ตำบล นี้ ให้
ปราศ จาก ความ รำคาญ แต่ พัน ด้วย ความ ภัย
ตราย เพื่อให้ เป็น ที่ สะอาด เรียบ ร้อย เหมือน
ตำบล อื่น ๆ ใน พระนคร นั้น ด้วย จึง ทรง พระ
กรุณา โปรดเกล้า ฯ จะ ให้ สร้าง ถนน ใน ท้อง ที่
ตำบล ซึ่ง ได้ กล่าว แล้ว นี้ ขึ้น อีก สาย หนึ่ง
ตัด ทาง ตั้งแต่ ถนน บำรุง เมือง ระหว่าง ลี้ ก๊ก กับ
ตลาด เสา ซิง ซ้ำ ตรง ไปข้าม คดอง บาง ลำภู
ผ่าน ตำบล บ้าน พาน ถม ตัดไป ออก ตำบล บาง
ขุน พรหม ริม วัด มงกุฏ กระจับปี่ ข้าง ทิศ พยุห
ข้าม คดอง ผดุง กรุงเกษม บัน จบ ถนน ตรง ดาว
พระราชทาน นาม ว่า “ ถนน เทวียูรยาทร ”

อนึ่ง วิธี การ จัด ที่ สร้าง ถนน สาย นั้น ให้ ใช้
วิธี อย่าง ใหม่ ให้ เจ้าของ ที่ ทั้ง หลายนั่น
ได้

ประโยชน์ คัดย คัดถึง กัน แต่ บ้อง กัน เหตุ ชัด ขวาง
ในเรื่อง การ ตัด ถนน อย่าง เดียว กัน กับ วิธี จัด
ที่ สร้าง ถนน ราชดำเนิน คือ กำหนด ว่า เมื่อ ลง
มือ ตัด ถนน ให้ เจ้า พนักงาน รับ ข้อ ที่ ซึ่ง เกี่ยว แก่